

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/21/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118228179
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118228179.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, v konaní zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtňa 48, P. O. Box 205 Bratislava proti žalovanému E. Z., narodený XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, Y. Y., o zaplatenie 3.680,74 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 19Csp/40/2018 - 99 z 03. 10. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu Banská Bystrica č. k. 19Csp/40/2018 - 99 zo dňa 03. 10. 2018 z r u š u j e a v e c v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 3.680,74 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 3.680,74 Eur od 05. 05. 2015 do zaplatenia, pričom túto mu povolil splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100,- Eur, a to vždy do 20 dňa v mesiaci nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania sa s úhradou čo i len jednej splátky (prvý výrok). Zároveň rozhodol aj o trovách konania tak, že žalovaného zaviazal k povinnosti nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bude rozhodnuté o ich výške (druhý výrok).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a. s. „ďalej len VÚB“ ako právny nástupca Consumer Finance Holding a. s., „ďalej len CFH“), sa svojou žalobou domáhal zaplatenia sumy 3.680,74 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Pôvodný žalobca - VÚB žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca - CFH uzavrel dňa 07. 03. 2014 so žalovaným zmluvu o pôžičke č. 6173490 (ďalej len „zmluva o pôžičke“), na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 3.700,- Eur, ktorú sa tento zaviazal splatiť v šesťdesiatich mesačných splátkach po 101,34 Eur, pričom celkovo sa zaviazal zaplatiť sumu 5.908,80 Eur. Do dňa podania žaloby mal žalovaný uhradiť sumu 830,17 Eur. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia taktiež uviedol, že v skrátrenom konaní vydal platobný rozkaz č. k. 19Csp/40/2018 - 51 zo dňa 29. 03. 2018, voči ktorému žalovaný podal odpor. V odpore namietal, že zmluva o pôžičke obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, a to písmo menšie ako 1 mm, ktoré je ťažko čitateľné, a neumožňuje mu riadne sa oboznámiť s jej obsahom. V zmluve mala byť nesprávne uvedená výška RPMN, pričom poukázal na závery rozhodnutia NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009. Taktiež namietal nárok žalobcu na jednorazovú pokutu pri omeškaní a na neprímeranú sankciu v prípade mimoriadnej splatnosti. Podľa názoru žalovaného bola ročná úverová sadzba stanovená vo výške 22,20% neprímerane vysoká.

3. Prvoinštančný súd na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia podľa § 52 ods. 1, § 517 ods. 2, § 657, § 658 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 3 ods.

1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., § 9 ods. 1, § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) a § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

4. Skutkový stav týkajúci sa čerpania finančných prostriedkov na základe zmluvy o pôžičke ako aj jeho splácania žalovaným považoval za nesporný, a to s ohľadom na predložené listinné dôkazy - zmluvu o pôžičke a prehľad splátok a úhrad. Konštatoval, že žalovaný pôžičku riadne nesplácal, a preto bol listom zo dňa 27. 02. 2015 vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy a zároveň bol upozornený na možnosť zosplatenia úver, k čomu aj došlo po tom, čo žalovaný dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradil, a preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 29. 04. 2015 zosplátnil úver v celom rozsahu.

5. S jednotlivými námietkami žalovaného sa vysporiadal tak, že tieto považoval za nedôvodné. K námietke žalovaného o veľkosti použitého písma uviedol, že toto nespôsobuje neplatnosť zmluvy v takom rozsahu ako sa domnieval žalovaný, pričom z jeho výsluchu vyplynulo, že bol si vedomý toho čo podpisuje, a aj toho, čo bolo predmetom zmluvy o pôžičke. Taktiež za nedôvodnú považoval aj námietku žalovaného týkajúcu sa sankcie v prípade mimoriadnej splatnosti úveru, či jednorazovej sankcii pri omeškaní, pretože žiaden z týchto nárokov si žalobca v konaní neuplatnil. Súd prvej inštancie zmluvnú úrokovú sadzbu vo výške 22,20% ročnej vyhodnotil tak, že táto nie je neprimeraná a ani v rozpore s dobrými mravmi, pričom jej výšku považoval za primeranú a ustálenú aj so súdnou praxou. Rovnako konštatoval, že žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, aká by podľa neho mala byť správna výška RPMN.

6. K poslednej námietke týkajúcej sa postúpenia pohľadávky uviedol, že právny predchodca pôvodného žalobcu - CFH zanikol rozdelením a jeho nástupcom sa stala VÚB, ktorá následne postúpila pohľadávku žalobcovi, ktorej postúpenie bolo žalovanému oznámené, pričom aj postúpenie bolo v súlade so ZoSÚ.

7. Na základe toho vyhodnotil zmluvu o pôžičke tak, že táto obsahuje všetky podstatné náležitosti v zmysle ZoSÚ. Podľa názoru súdu prvej inštancie nárok žalobcu pozostával len z nezaplatenej istiny a splátok poistenia a žalobca nepožadoval ani vrátenie úrokov či poplatkov, a preto žalobcom uplatnený nárok považoval v časti 3.680,74 Eur za dôvodný a preukázaný v celom rozsahu. Nakoľko sa žalovaný dostal s plnením svojej povinnosti do omeškania, je preto povinný platiť aj úroky z omeškania. Okresný súd povolil žalovanému, aby uhradil dlžnú sumu v mesačných splátkach a to s ohľadom na jeho príjem vo výške 700,- Eur mesačne. Konštatoval, že za predpokladu jeho pravidelných mesačných nákladov spojených s nájmom, stravovaním, zdravotnou starostlivosťou nie je v schopnostiach žalovaného pohľadávku uhradiť naraz, a preto s ohľadom na osobné a majetkové pomery žalovaného dospel k záveru, že je v jeho záujme, aby bola dlžná suma uhradená v pravidelných mesačných splátkach, pričom žalobca nebude v prípade postupného splácania ukrátený alebo znevýhodnený.

8. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP a tieto priznal žalobcovi, pretože jeho žalobe vyhovel v celom rozsahu.

9. V zákonnej lehote podal voči rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie žalovaný. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že podľa názoru žalovaného rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí vadami podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP - prvoinštančný súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

10. Vo svojom odvolaní okrem iného uviedol, že prvoinštančný súd úplne opomenul námietku premlčania, ktorú vzniesol v odpore proti platobnému rozkazu. V tomto smere poukázal na ust. § 100 ods. 1, § 101a § 103 OZ, pričom žalobca si uplatnil nárok na súde až dňa 21. 02. 2018, a preto považuje nárok žalobcu s ohľadom na vyhlásenú predčasnú splatnosť pôžičku za premlčaný.

11. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a tomuto vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v súdom stanovenej lehote nevyjadril.

13. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Odvolací súd po preskúmaní spisu dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, pretože prvoinštančný súd síce správne konštatoval, že zmluva uzavretá medzi CFH a žalovanou je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ a súčasne zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle ZoSÚ, avšak žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s námietkou premlčania vznesenou žalovaným voči nároku žalobcu. Žalovaný už v odpore proti platobnému rozkazu s opatrnosťou vzniesol námietku premlčania.

15. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

18. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

19. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

20. Citované ustanovenie § 101 OZ je všeobecnou úpravou (*lex generalis*), pričom ustanovenie § 103 OZ je vo vzťahu k § 101 OZ osobitnou úpravou, t. j. *lex specialis*, ktorá má prednosť pred všeobecnou úpravou. V danom prípade malo dôjsť zo strany právneho predchodcu žalobcu k predčasnemu vyhláseniu splatnosti zmluvy o pôžičke v zmysle § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, pričom táto možnosť bola upravená aj v rámci bodu 12.4 zmluvy o pôžičke. Premlčacia doba práva na zaplatenie zosplateného dlhu žalobcu, teda začína plynúť skôr ako dôjde k zosplateniu dlhu. Premlčacia doba začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený, pričom nárok sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, nakoľko ustanovenie § 103 OZ nemá osobitnú úpravu ohľadom dĺžky premlčacej doby (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018).

21. Premlčanie predstavuje kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť nároku je možné odvrátiť námietkou premlčania. Podstatou inštitútu premlčania je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo síce nezaniká, ale sa závažne oslabuje jeho vymáhateľnosť. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže ani priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli nútené plniť svoje povinnosti po časovo neprimeranej dobe, čo je spojené aj so zásadou rímskeho práva „*vigilantibus iura scripta sunt*“ t. j. práva patria bdelym. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určenej spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné uplatnenie námietky premlčania v civilnom sporovom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 OZ).

22. Rovnako odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu zistil, že súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal ani s listinnými dôkazmi, ktoré žalovaný predložil na základe výzvy súdu prvej inštancie samostatným podaním, a ktoré doručil okresnému súdu dňa 16. 07. 2018 t. j. pred vyhlásením rozsudku (toto podanie je v spise nesprávne zažurnalizované na č. I. 100 a nasl. súdneho spisu - t. j. po vyhlásení rozsudku), pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal svoje skutkové tvrdenia. Odvolací súd v tomto smere dodáva, že nakoľko v predmetnom konaní žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, bolo v zmysle § 295 CSP povinnosťou prvoinštančného súdu ex officio zaobstarať dôkazy potrebné pre rozhodnutie vo veci, a teda niektoré z listinných dôkazov predložených žalovaným si mohol aj sám zabezpečiť.

23. Vzhľadom na uvedené prvoinštančný súd nesprávne právne posúdil prejednávajúcu vec a to odvolací súd viedlo k nutnosti zrušenia rozsudku okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, nakoľko tento nevykonal navrhnuté dokazovanie v rozsahu oboznámenia sa s listinnými dôkazmi a taktiež sa nevysporiadal ani so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného.

24. V ďalšom konaní preto okresný súd, ktorý je v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, v prvom rade posúdi a vyhodnotí dôvodnosť vznesenej námietky premlčania žalovaného. V prípade, ak dôjde k záveru, že námietka premlčania zo strany žalovaného je nedôvodná, vykonaná a doplní dokazovanie v potrebnom rozsahu pričom opätovne posúdi námietky žalovaného týkajúce sa zákonných náležitostí zmluvy o pôžičke v zmysle ZoSÚ.

25. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).